

Poučení k formuláři „Přehled OSVČ za rok 2008“

1. Obecné informace

Přehled o příjmech a výdajích, dle § 24 odst. 2 a 3 zákona č. 592/1992 Sb., v platném znění, je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) povinná předložit Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky (dále jen ZP MV ČR), u které je registrována, do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání k dani z příjmu za zdaňovací období 2008, tj. nejpozději **do 30. dubna 2009** (pokud nemá daňového poradce). Přehled odevzdává i OSVČ, která má daň stanovenou paušální částkou nebo OSVČ v úpadku, na kterou byl prohlášen konkurs.

Povinnost podat Přehled o příjmech a výdajích **do 8. dubna 2009** má OSVČ v případě, že není povinná podle zvláštního předpisu daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). Povinnost podat Přehled mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost v roce 2008 nebo v roce 2009 před termínem pro odevzdání Přehledu.

Pokud se dodatečně změní skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinná do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat opravný Přehled a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesné nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu Přehledu.

Spolupracující osoba, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášená v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh osvobozena.

2. Bankovní spojení pojištěnce

OSVČ uvede číslo bankovního účtu, ze kterého platí pojistné nebo zálohy na pojistné.

3. Přeplatek zaměstnance

Pokud je OSVČ zároveň zaměstnancem a součet vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance a vyměřovacího základu OSVČ přesáhne maximální výši, sníží se o tuto přesahující částku nejdříve vyměřovací základ OSVČ. Je-li přesahující částka vyšší než vyměřovací základ OSVČ, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ nebo úhrn vyměřovacích základů zaměstnance. O případný zbývající přeplatek zažádá OSVČ podáním tiskopisu **Žádost zaměstnance o vrácení přeplatku na pojistném** na zdravotní pojištění za rok 2008.

Přeplatek pojistného na zdravotní pojištění vrátí zdravotní pojišťovna zaměstnanci na základě této Žádosti. Za přeplatek se považuje část pojistného na zdravotní pojištění zaplaceného zaměstnancem, vypočtené z úhrnu vyměřovacích základů přesahujících maximální vyměřovací základ.

Byl-li zaměstnanec pojištěn v průběhu kalendářního roku u více zdravotních pojišťoven, předloží tuto Žádost včetně Potvrzení zaměstnavatelů u každé z nich. Na žádost zaměstnance vrátí přeplatek pojistného na zdravotní pojištění každá ze zdravotních pojišťoven v poměrné výši.

4. Prohlášení pojištěnce

Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ.

a) V celých kalendářních měsících, ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a **zaměstnání pro ni bylo hlavním zdrojem příjmů**, není OSVČ povinná platit zálohy na pojistné. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku.

b) Zálohy na pojistné neplatí také OSVČ za celé kalendářní měsíce, ve kterých byla **uznána práce neschopnou**, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů.

Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v Přehledu nestanovuje minimální vyměřovací základ.

Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2008 stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém po celý tento kalendářní měsíc trvala některá z následujících skutečností:

a) plátcem pojistného byl i **stát**; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, žena na mateřské nebo rodičovské dovolené, uchazeč o zaměstnání atd.),

b) v **zaměstnání** bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,

c) OSVČ pobírala **nemocenské** z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením OSSZ),

d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním **postížením**, které se poskytuje mimořádné výhody II. nebo III. stupně podle předpisů o sociálním zabezpečení,

e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na **starobní důchod**, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,

f) OSVČ celodenně osobně a řádně **pečovala** alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.

5. Přiznání k dani z příjmů

Daňové přiznání za rok 2008 se podává správci daně nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2008 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Tuto skutečnost musí OSVČ doložit ZP MV ČR (např. kopií plné moci, kterou OSVČ zmocňuje daňového poradce ke zpracování daňového přiznání) nejpozději **do 30. dubna 2009**.

OSVČ, která podle zvláštního právního předpisu účtuje v hospodářském roce a daňové přiznání bude podávat později než 31. března 2009, je povinná **do 31. března 2009** oznámit ZP MV ČR datum, ke kterému bude podávat daňové přiznání.

6. Pojistné OSVČ

Řádek 1

Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti v roce 2008. U spolupracující osoby se za příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení považuje její podíl na společných příjmech. U společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede dílčí základ daně, připadající na příjmy dle § 7 zákona o daních z příjmů. Zahrnují se veškeré příjmy z roku 2008, i ty, které jsou pro daňové účely rozděleny na více let.

Řádek 2

Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů ze samostatné výdělečné činnosti v roce 2008. Zahrnují se veškeré výdaje z roku 2008. U spolupracující osoby, u společníka veřejné obchodní společnosti, komplementáře komanditní společnosti a u osoby účtující v soustavě podvojného účetnictví se uvede 0. Výše ztráty za předchozí zdaňovací období, uplatňovaná pro daňové účely, se nezahrnuje.

Řádek 3

Vyměřovací základ zaměstnance za rok 2008. Pokud OSVČ nebyla v roce 2008 zaměstnancem, nebo neuplatňuje snížení maximálního vyměřovacího základu OSVČ, zapíše se 0. Pokud OSVČ uplatňuje snížení maximálního vyměřovacího základu, zapíše úhrn vyměřovacích základů pro odvod pojistného na zdravotní pojištění zaměstnance, kterých dosáhla v roce 2008 u všech zaměstnavatelů. Tuto částku doloží potvrzením od zaměstnavatelů.

Řádek 4

Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2008 trvala samostatná výdělečná činnost.

Řádek 5

Z řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u ZP MV ČR.

Řádek 6

Počet kalendářních měsíců, ve kterých byla samostatná výdělečná činnost v roce 2008 hlavním zdrojem příjmů. Neuvádějí se takové měsíce, ve kterých OSVČ patřila po celý kalendářní měsíc mezi osoby, kterým nebyl stanoven minimální vyměřovací základ.

Řádek 9

Minimální vyměřovací základ pro rok 2008 činí dvanáctinásobek 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství. Pro rok 2008 se počítá s částkou 21 560 Kč. Minimální měsíční vyměřovací základ pro rok 2008 je roven částce **10 780 Kč**. Částka 10 780 Kč x počet měsíců uvedených v řádku 6. Maximální hodnota ročního minimálního vyměřovacího základu pro rok 2008 je 129 360 Kč.

Řádek 12

Vyměřovací základ OSVČ se v roce 2008 stanovuje z 50 % rozdílu mezi příjmy a výdaji, tj. $0,50 \times (\text{řádek 1} - \text{řádek 2})$. Pokud je tato částka menší než částka řádku 9, zapíše se částka řádku 9.

Řádek 13

Pokud v roce 2008 byla OSVČ i zaměstnancem a součet vyměřovacího základu zaměstnance (úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance) a vyměřovacího základu OSVČ přesáhl částku 1 034 880 Kč, sníží se o tuto přesahující částku vyměřovací základ OSVČ. Je-li přesahující částka vyšší než vyměřovací základ OSVČ, sníží se o zbytek přesahující částky vyměřovací základ zaměstnance (úhrn vyměřovacích základů zaměstnance).

OSVČ je povinna doložit vyměřovací základy, kterých dosáhla v roce 2008 v zaměstnání v případě, že úhrn vyměřovacího základu OSVČ (řádek 12) a úhrn vyměřovacích základů ze zaměstnání (řádek 3) přesáhl částku 1 034 880 Kč.

Částka přesahující maximální vyměřovací základ (řádek 12 + řádek 3) – 1 034 880 Kč. Pokud je tato částka menší než 0, zapíše se 0.

Řádek 14

Vyměřovací základ OSVČ za rok 2008 (řádek 12 - řádek 13). Pokud je tato částka menší než 0, zapíše se 0.

Řádek 15

(řádek 14 x řádek 5) : řádek 4

Řádek 16

Pojistné za rok 2008 (0,135 x řádek 15). Zaokrouhlo na celé Kč nahoru.

7. Přeplatek (Doplatek)

Řádek 41

Úhrn zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2008, odvedených na účet ZP MV ČR a nevráceného přeplatku podle Přehledu za rok 2007, použitého na úhradu záloh v roce 2008. Zahrnují se platby za rok 2008 provedené do 8. dne po skončení zdaňovacího období včetně. Nezahrnují se platby penále, pokut, doplatky na základě dřívějších Přehledů a úhrady pojistného za měsíce, v nichž byl pojištěnec "osobou bez zdanitelných příjmů".

Řádek 43

Přeplatek (Doplatek): řádek 41 – řádek 16 (+) = PŘEPLATEK (-) = DOPLATEK

Doplatek pojistného za rok 2008 je **splatný do 8 dnů** po podání daňového přiznání za rok 2008. Pro tento účel sdělí OSVČ v Přehledu den, kdy podala, nebo měla podat daňové přiznání. V době tisku Přehledu byl projednáván vládní návrh zákona novelizujícího zákon č. 592/1992 Sb., kterým se může změnit termín splatnosti doplatku. **V případě, že máte povinnost hradit doplatek, přesvědčte se, zda k takové změně nedošlo.**

Prokázany přeplatek poukáže příslušná pobočka ZP MV ČR na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh, penále atd.). Pojištěnec uvede na první straně tohoto Přehledu, zda žádá o vrácení přeplatku nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období.

8. Nová výše zálohy

Řádek 51

Výpočet výše zálohy: **Z = (0,135 x řádek 12) : řádek 4**, zaokrouhlo na celé Kč nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy. Minimální měsíční záloha v roce 2009 činí **1 590 Kč**, maximální měsíční záloha činí **12 720 Kč**. Při výpočtu minimální a maximální zálohy se pro rok 2009 vychází z průměrné mzdy v národním hospodářství. Na základě Nařízení vlády č. 365/2008 Sb., ze dne 22. září 2008, se pro rok 2009 počítá s částkou 23 555 Kč. Minimální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2009 je roven částce 11 777,50 Kč. Maximální měsíční vyměřovací základ pro měsíce roku 2009 je 94 220 Kč.

Nová výše zálohy se z řádku 51 stanoví prohlášením:

a) jsem OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ - zapíše se částka 1 590 Kč.

b) jsem OSVČ, pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ - zapíše se částka vypočtená podle vzorce (max. 12 720 Kč).

c) jsem OSVČ, která je zároveň zaměstnána, samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem mých příjmů a nejsem povinna platit zálohy na pojistné - zapíše se nula.

Nová záloha musí být placena poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém byl nebo měl být podán Přehled, a platí se ve stejné výši až do měsíce předcházejícího měsíci, kdy bude obdobný Přehled předložen v roce 2010. Změna zálohy v průběhu období podle předchozí věty je možná pouze v těchto případech:

- plátcí je schválena „Žádost o snížení zálohy“,
- dojde ke změně minimálního vyměřovacího základu – OSVČ musí platit zálohy vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu,
- změni se skutečnosti rozhodné pro stanovení minimálního vyměřovacího základu,
- změni se skutečnosti rozhodné pro osvobození od platby záloh.

9. Datum vyplnění a podpis pojištěnce

Obecné informace, seznam jednotlivých pracovišť s čísly účtů a další informace je možno nalézt také na internetové adrese: www.zpmvcr.cz, kde je rovněž k dispozici v sekci Formuláře „Přehled OSVČ za rok 2008“ odkud je možné formulář stáhnout, vyplnit na počítači, vytisknout a odeslat. Výhodou tohoto způsobu je „zabudovaná kalkulačka“ s jejíž pomocí se uživatel vyvaruje případných chyb.

Současné nabízíme **elektronické podání** Přehledu OSVČ. Obsahově stejný formulář můžete vyplnit po přihlášení na našich webových stránkách v části zvané **E-komunikace**. Pro přihlášení použijte, pokud již nejste zaregistrováni, identifikační údaje (PIN a heslo), které jsme Vám v předchozím období přidělili a doručili. Podrobné informace získáte na naší **infolince 844 121 121** nebo e-mailem na adrese eformsplatce@zpmvcr.cz, kde si můžete v případě potřeby vyžádat opakovaně zaslání přístupových kódů.